

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/227-1/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

38/2016. (II. 25.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2015. április 24-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2016. február 25-én megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

1) A panaszos vele szemben 2015. április 12-én foganatosított rendőri intézkedések miatt terjesztette elő panaszbeadványát.

A panaszos előadta, hogy 2015. április 12-én 14 óra 30 perc körüli időpontban a barátaival sétált a D. utcában a K. körút irányába. A K. és A. utca között két civil ruhás rendőr állt eléjük, azzal, hogy fokozott ellenőrzés van a városban. Kérdésükre, hogy mi az oka ennek, csak ugyan azt hajtogatták, hogy „fokozott rendőri ellenőrzés” van elrendelve. Személyi igazolványaikat elkérték, majd hívták a BRFK állományaiba tartozó egyenruhásokat, akik mindenkinél ruházatátvizsgálást végeztek. Az okot még mindig nem tudták meg. Később említették, hogy a „fekete egységes ruházat”, miatt vizsgálták őket, ami nem állja meg a helyét, mivel ugyan többen voltak feketében, de ez nem volt egységes. Velük, hölgyekkel igen érdekesen jártak el.

A táskáikból nem hagyták, hogy ők maguk pakoljanak ki. Ezek után a telefonokat akarták elkérni, hogy az IMEI számát megnézhessék, amit ugye, csak bűncselekmény gyanúja miatt vehetnének el. A kényszerítő körülmények miatt - nem önkéntesen - beleegyeztek az IMEI

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

számok közlésébe. Indokolatlanul hosszú ideig korlátozták őket mozgásszabadságukban. Kb. egy órai vizsgálás után engedték tovább őket.

A további rendőri jogsértések, atrocitások elkerülése végett nem folytatták közösen az útjukat. A panaszos másodmagával indult el a K. utcán az A. út irányába. Mindkettőjüknek feltűnt, hogy az előbbi civil ruhás rendőrök követik őket kis távolságból. A K. utcánál kifordultak a T. körútra és haladtak tovább az A. út irányába, míg a D. E. utca és T.körút sarkánál 15 óra 30 perc körül ismét eléjük vágott a két említett civil ruhás, majd személyi igazolványt kértek igazoltatás céljából. Kérdésükre továbbra is az volt a válasz, hogy „fokozott ellenőrzés” van.

Ismét hívták az egyenruhás rendőröket és újból ruházatátvizsgálás és a telefonok IMEI számának felírása történt. Az intézkedőket külön fel kellett szólítani, hogy hozzájuk, hölgyekhez hívjanak hölgy rendőrt, közben ugyanis két régi ismerőst is megállítottak, akiket az előző helyszínen már igazoltattak. Egyik barátjuk épp arra járt, őt is megállították: fekete póló volt rajta. Itt kb. 45 percet tartották fel őket. Ezek után átmentek a Sz. utcába, ahol betértek egy hűsítőre az ottani vendéglátó helyiségbe. A civil ruhás rendőrök a túloldalról figyelték őket. A hűsítő elfogyasztása után továbbindultak a K. k. irányába, ahol végig kíséretükben voltak. Amikor elértek a K. k. és a B. utca sarkához, minden kezdődött előlről, de itt már kértek kamerafelvételt is. Ez az igazoltatás kb. ismét 45 percig tartott. Mindhárom alkalommal az intézkedést R. A. kezdeményezte. Itt néhány igazoltatottól elkérték a lakcím kártyát is. A panaszos közterületen tartózkodása előtt/alatt jogszabályokba ütköző cselekményt nem követett el. Ezért igazoltatását jogellenesként, zaklató igazoltatásként élte meg.

Az intézkedő rendőrök sem tettek említést arról, hogy bármely jogszabályba ütköző szabálysértés, illetve bűncselekmény elkövetésével kívánnák gyanúsítani a panaszost. Ezért a személyes adatai ismeretlen okból és céllal történő rögzítését jogsértőnek tartja.

A panaszos ugyancsak nem kapott tájékoztatást a rendőrség részéről, hogy milyen joggal rögzítették személyét (is) a rendőrök videó kamerával. Ezen tevékenységhez nem kérték és nem kapták meg a hozzájárulását. A panaszos kéri, hogy a Testület szíveskedjen ezen felvételek beszerzéséről gondoskodni és lehetővé tenni, hogy megismerje tartalmukat.

A panaszos azt kéri a Testülettől, hogy a személyével kapcsolatosan kitöltött igazoltató lap (RK) beszerzéséről, valamint a személyével kapcsolatos adatbázisokból való lekérések anyagát szerezze be a Testület a történések tisztázása érdekében.

Ismerve a Független Rendészeti Panasztestület 212/2009 (VII. 8.) számú, a 281/2013. (X. 9.) számú és a 282/2013 (X. 9.) számú állásfoglalásait a panaszos kéri a panaszában leírt véleménye szerint a személyes szabadsághoz, szabad mozgáshoz, a tisztességes eljáráshoz fűződő, személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogait sértő, a jogbiztonságot veszélyeztető eljárás kivizsgálását.

Amennyiben a Testület nem állapít meg súlyos alapjogsérelmet, úgy a panaszos hozzájárul az ügy illetékes rendőri szervhez való áttételéhez. Az intézkedést foganatosító rendőri szervnél nem tett panaszt. A panaszos hozzájárul az állásfoglalás közzétételéhez.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az ügyben illetékes rendőrkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) B. Á. r. őrnagy, osztályvezető a Testület megkeresésére 2015. május 18-án kelt válaszában az alábbiakról számolt be.

2015. április 12-én a KR állományával közösen hajtotta végre az (...) elnevezésű rendezvény rendőri biztosítását biztosítási terv alapján. A rendőri biztosítást a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.), a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat), valamint az ORFK 11/1998. Utasítással kiadott Magyar Köztársaság Rendőrségének Csapatszolgálati Szabályzata figyelembe vételével hajtották végre.

A rendezvényt az elmúlt években több alkalommal próbálták megzavarni. A megzavarást általában kisebb csoportokban hajtották végre. Tekintettel arra, hogy a rendezvényén szinte valamennyi zsidó szervezet, illetve több külföldi személy és csoport is részt vett, nem zárhatta ki a rendőrség, hogy a rendezvényt különböző csoportok és szervezetek tagjai megpróbálják megzavarni. A fentiek miatt számítani kellett a rendezvényt megzavarni szándékozó személyek és csoportok megjelenésére, illetve esetleges rendezvaró magatartására, fel kellett készülni az ilyen jellegű cselekményekkel szembeni rendőri intézkedések gyors és szakszerű végrehajtására. Emiatt fokozott figyelmet kellett fordítani a menet útvonalán található főbb csoportképző helyek környezetének fokozott ellenőrzésére.

2015. április 12-én jelentés érkezett a BRFK Csapatszolgálati Törzs felé, mely szerint egy csoport a rendezvény megzavarására készül. A rendőri intézkedések a rendezvény zavartalan lebonyolítása végett történtek. A rendőri biztosítás végrehajtása érdekében 2015. április 12-én 12 órától 22 óráig Budapest Rendőrfőkapitánya fokozott ellenőrzést rendelt el Budapest egyes kerülete teljes területére.

A rendezvény közelében megjelenő 5 fős csoport "Eleget bűnhődtünk, ti mikor fogtok?" feliratú ruházatban igazoltatására azért került sor, mert feltételezhető volt, hogy a rendezvény megzavarása a szándékuk. A rendőrség feladata volt az ellentétes érzelmi csoportok megfelelő elválasztása, elszigetelése, a csoportok résztvevői között esetlegesen kialakuló konfliktusok megelőzése és kezelése. Kiemelt figyelmet kellett fordítani a rendezvény helyszínére vezető útvonalak folyamatos és fokozott ellenőrzésére.

Tekintettel arra, hogy a csoporttól várható volt, hogy megzavarják a rendezvényt, többször be akartak oda jutni, indokolt volt a többszöri ellenőrzés végrehajtása. Az intézkedések alkalmával nem ugyanazon csoport került igazoltatásra, hozzájuk új emberek csatlakoztak, szétváltak, fennállt a közbiztonságra veszélyes eszközök beszerzésének lehetősége, melyet a ruházat és csomag átvizsgálással lehetett ellenőrizni. R. A. r. ftörm. jelentése alapján az intézkedéssel kapcsolatos tájékoztatás minden esetben megtörtént.

A panaszos telefonja IMEI száma rögzítésének jogalapja a körözési nyilvántartási rendszerről és a személyek, dolgok felkutatásáról és azonosításáról szóló 2013. évi LXXXVIII törvény alapján az adattárból történő lekérdezés, körözésben szereplés kizárása, megállapítása volt. A ruházat- és csomag átvizsgálás célja az esetleges szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetéséhez szükséges eszköz felkutatása volt. Ennek keretében belül került sor az

intézkedés alá vontakkal - így a panaszosoknál - feltalált mobiltelefon IMEI számának adminisztrálására és körözésben ellenőrzésre.

A rendőri intézkedések során motozás alkalmazására nem került sor, az intézkedő rendőrök ruházat- és csomagátvizsgálást hajtottak végre, melyet az intézkedés alá vont személlyel azonos nemű rendőr végzett el. A ruházat- és csomagátvizsgálás fokozott ellenőrzés keretében az Rtv. 30. § alapján került végrehajtásra.

A rendőri intézkedések a szükséges ideig tartottak. Szükséges volt a fentebb leírtak alapján a szervezők megkeresése, akik döntési jogkörrel rendelkeznek arról, hogy a rendezvény helyszínére ki mehet be, mivel a szervező, és rendezői nem tartózkodtak az intézkedés helyszínén, így érkezésükre várni kellett, a rendőri csapaterőre, akik a tényleges intézkedést lefolytatták szintén várni kellett.

Az intézkedő rendőröktől nem érkezett jelentés arról, hogy az intézkedésnek ellenállnak. 1 alkalommal érkezett jelentés, mely szerint a rendőri intézkedést sérelmezik. Az intézkedés során a csoport egyik tagja „nem lehet itt szabadon sétálni, amíg más csürhe szabadon vonulhat” kijelentést tette. Az egyik intézkedés alá vont személy többször hangot adott sérelmének, mely szerint „mennyire megalázó a motozás”. Az intézkedés alatt annak indokoltságát vitatták, azonban a rendőri felszólításoknak eleget tettek.

A rendőri biztosítás során bűnügyi parancsnok irányítása alatt teljesített szolgálatot R. A. r. főtörzsőrmester, akinek a feladata az volt, hogy az elsődleges intézkedést kezdje meg, amit majd a helyszínre érkező csapatszolgálati feladatba beosztott egyenruhás állomány hajt végre, így a többszöri rendőri intézkedést más rendőri egységek hajtották vége.

Összességében elmondható, hogy a beosztott egyenruhás állomány ruházat, felszerelésének ellenőrzése az eligazítások alkalmával megtörtént, valamint az útba indító parancsnoknak is kötelessége a ruházat, a felszerelés ellenőrzése, Olyan jelentés a parancsnoki állománytól nem érkezett a biztosítás parancsnoka, vagy a BRFK Csapatszolgálati Törzs parancsnoka felé, hogy az állomány valamely tagja nem rendelkezik a szükséges ruházattal, ékítménnyel, felszereléssel.

A - nyílt - polgári ruhás állomány, a panaszban megjelölt R. A. r. ftörm. szolgálati jelvényét polgári ruhája fölött jól láthatóan a nyakába függesztve viselte. A panaszos részére rendelkezésre állt az intézkedést lefolytató rendőr neve, azonosítószáma, így elképzelhetetlen, hogy a rendőr nem volt beazonosítható. Az egyenruha és a polgári ruha ékítményeivel kapcsolatos szabályokat az állomány betartotta. A rendőri intézkedést végrehajtó állomány jelentése alapján az igazoltatást 2 fő sérelmezte, mellyel kapcsolatban lefénnyképezték jelvéyszámukat.

2) R. A. r. főtörzsőrmester a sérelmezett intézkedésről készül jelentése szerint, 2015. április 12-én 11 óra 00 perctől 19 óra 00 percig teljesített polgári ruhás szolgálatot, amely során az É. M. Alapítvány és a T. H. Múzeum által bejelentett rendezvények rendőri biztosításában vett részt.

A szolgálat ellátásával kapcsolatos eligazítást S. I. r. alez. úrtól kapta meg. Az eligazítás szerint az (...) rendezvényen résztvevőkkel együtt kell mozogni a vonulás során - a Budapest D. utcától a Budapest H. teréig - és a rendezvény nyugalalmát feltehetően megzavarni kívánó személyeket kell kiszűrni a tömegeből és szükség esetén intézkedés alá vonni.

Szolgálati teljesítése során 15 óra körüli időben B. Á. r. őrgy. úr azt az utasítást adta, hogy a felállítási helyéről – Budapest K. körút és D. utca kereszteződés - a BRFK Rendészeti Szervek Intézkedéstaktikai Osztály szolgálatos állományával együtt - 3 fő - induljon el a Budapest E. körút és D. utca kereszteződésének irányába. A rendelkezésre álló bűnügyi információk szerint egy 5-6 főből álló csoport tart a biztosított rendezvény irányába és feltehető, hogy meg kívánják annak nyugalma zavarni.

A csoport tagjainak személyleírásáról annyi volt tudható, hogy együtt mozognak, férfiak és hölgyek vegyesen, jellemzően fekete felső ruházatot és nadrágot viselnek. Az utasítás a fenti személyek észlelésének esetére az volt, hogy a rendőri intézkedést kezdje meg és a csoportot tartóztassa fel addig, amíg az intézkedést a csapatszolgálati feladatokba beosztott egyenruhás állománynak át tudja adni. A leírásnak megfelelő csoportot a Budapest W. utcán, az E. körút és A. utca között észlelte. A W. utcán haladtak gyalogosan az A. irányába.

Az intézkedés megkezdésekor R. A. r. ftörm. és az Intézkedéstaktikai Osztály állományának tagjai polgári öltözetben viseltek. Szolgálati igazolványukat látható módon a nyakukban felfüggesztett helyzetben viselték.

Az intézkedés kezdetekor napszakkal megfelelően köszöntek, bemutatkoztak - közölték nevüket, rendfokozatukat, jelvéyszámukat - szolgálati igazolványukat felmutatva. Továbbá R. A. r. ftörm. elmondta, hogy fokozott ellenőrzés van elrendelve, amely keretében a személyazonosításon és körözési nyilvántartásokban történő ellenőrzésen túl, ruházat- és csomagátvizsgálást is végrehajtottak. Elmondta már az intézkedés elején is, hogy a rendőri intézkedéssel szemben milyen panasztételi lehetőségek állnak fenn és milyen határidőn belül lehetséges megtenni azokat.

Az intézkedés megkezdésétől számítva, 2-3 perc elteltével a helyszínre érkezett a BRFK csapatszolgálati századának egyik „K.” tagállomása - 6-8 fő - akiknek átadta az intézkedést. A rendőri egység azonosításához szükséges számra nem emlékszik. Emlékezete szerint a csoportban 3 hölgy és 3 úr lett intézkedés alá vonva. Az intézkedés átadását követően az intézkedés alá vontak adatainak rögzítését, ruházatuk felírását, körözési nyilvántartásban történő ellenőrzését (személy- és tárgykörözés) az egyenruhás, rendészeti állomány hajtotta végre.

Az intézkedés során R. A. r. ftörm. végig jelen volt. Ameddig az egyenruhás kollégák a fent leírt tevékenységet folytatták, törekedni próbált, hogy a rendőri intézkedéssel szembeni negatív hozzáállást enyhítse. Többször elmondta, hogy az intézkedés folyamán mire kell számítaniuk, hogyan kerül végrehajtásra az intézkedés. A feltett kérdésekre válaszolt. A csoport tagjai többször elmondták, hogy panasszal kívánnak majd élni az intézkedéssel szemben. Egyikőjük (190 cm magas, erős testalkatú, rövid hajú férfi) egy alkalommal hozzátette, hogy „nem lehet itt szabadon sétálni, amíg más csürhe szabadon vonulhat”.

A feltett kérdésre, hogy hová kívánnak eljutni, a csoportból többen azt mondták, hogy a Fradi meccsre szeretnének menni. Az intézkedés alá vontak telefonjainak IMEI számának rögzítésére és ruházatuk átvizsgálására egyesével került sor. A mobil telefonkészülékeket nem adták ki sajt kezükből, a szükséges kód beütését követően saját kezüleg mutatták fel azokat, és így lettek rögzítve az IMEI számaik. A telefonok IMEI számait sem R. A. r. ftörm. írta fel, azonban elmondta a jelenlévőknek, hangosan és érhetően, hogy azok tárgykörözésben történő ellenőrzés miatt történik a felírás.

A hölgyek esetében a ruházat- és csomagátvizsgálást velük azonos nemű kollegina hajtotta végre. A ruházat átvizsgálás során egy hölgy volt (40-45 év körüli, kb. 160 cm magas, rövid szőke hajú), aki nehezményezte, hogy a válltáskájából ki kell pakolnia, mert így a jelenlévő férfiak olyan dolgokat láthatnak, amit egy hölgy nem szeret közszemlére tenni.

Az intézkedés során többször hangot adtak annak, hogy a „motozás” mennyire megalázó és, hogy az indokolatlannak és jogszerűtlennek tartják. Ezzel kapcsolatban R. A. r. törm. elmondta, hogy nem motozásról van szó, hanem a fokozott ellenőrzés keretén belül ruházat és csomagátvizsgálásról.

Az intézkedés alatt annak jogosságát vitatták, azonban a rendőri felszólításnak eleget tettek, fizikálisan az intézkedés során nem álltak ellen. A BRFK RSZ Intézkedéstaktikai Osztály állománya kép- és hangfelvételt nem készített az intézkedésről. Az intézkedés befejezésekor R. A. r. törm., ismételten elmondta panasztételi jogukkal kapcsolatos információkat. Továbbá azt is, hogy személyi adataik ellenőrzése megtörtént, körözési nyilvántartásban nem szerepelnek, további rendőri intézkedésre szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt nem kerül sor.

A csoport tagjai az intézkedés helyét elhagyva Budapest K. utcán az O. irányába távoztak. A csoport pontos helyzetéről egy rövidebb ideig R. A. r. törm. nem volt tudomása. B. Á. r. őrgy. úr utasította, hogy a korábbi intézkedésben érintetteket kisebb követési távolságot hagyva kísérik. A csoport tagjai - feltehetően észlelve a rendőri kísérést - a K. utcában 2 fős párokra oszlottak és külön irányba indultak. T. N. r. törm. az egyik két fős csoport után ment, akik továbbra is az O. irányába haladtak.

B. Á. r. őrgy. úr utasítása az volt, hogy amennyiben az O.-hoz közelednek - ahol abban az időben a felvonuló tömeg éppen áthaladt - vonják intézkedés alá a kísért személyeket, mert feltételezhető, hogy meg kívánják zavarni a rendezvényt. A fenti személyekkel (25-28 év körüli, kb. 170 cm magas, sötét rövid hajú férfi, valamint 25-28 év körüli, sötét hajú, kb. 165 cm magas hölgy) szemben a Budapest D. E. és T. körút kereszteződésben kezdeményezett intézkedést. Az intézkedést napszaknak megfelelő köszöntéssel, név, rendfokozat, jelvéyszám közlésével kezdte, továbbá elmondta, hogy fokozott ellenőrzés van elrendelve, szolgálati igazolványa felmutatását végrehajtotta.

R. A. r. törm. közölte, hogy az intézkedést egyenruhás, rendészeti állomány fogja végrehajtani. Panasztételi jogosultságról a szükséges tájékoztatást megadta. Kérte legyenek türelemmel. Az intézkedése megkezdésétől számítva körülbelül 3-5 perc múlva a helyszínre érkezett a BRFK Közrendvédelmi Főosztály Központi Gépkocsizó és Járőrszolgálati Osztályának egyik gépkocsizó járőrpárja, akinek az intézkedést átadta. Az intézkedés fenti időszakáról kép- és hangfelvétel nem készült. Az intézkedésről többet elmondani R. A. r. törm. nem tud, mert az intézkedést követően a helyszínt elhagyta. Az intézkedés átadását követően észleletem, hogy a T. körút másik oldalán - a Sz. utca kereszteződésétől 10-15 méterre - a W. utcában foganatosított intézkedésben érintett személy tartózkodik, akiről feltételezhető volt, hogy az O.-on áthaladó demonstrációt kívánja megzavarni.

A T. körúton történő átkelést követően R. A. r. törzsőrmester intézkedés kezdeményezett - a W. utcai intézkedés során igazoltatott - hölgygel (40-45 év körüli, kb. 160 cm magas, rövid szőke hajú) és a környezetében lévő két másik férfival szemben. A 3 fő viselkedése alapján feltételezhető volt, hogy ismerősei egymásnak. A 2 férfival szemben korábban még nem

intézkedett. Az intézkedését napszaknak megfelelő köszöntéssel, név, rendfokozat, jelvéyszám közlésével kezdte, továbbá elmondta, hogy fokozott ellenőrzés van elrendelve. A panasztételi jogairól a szükséges felvilágosítást megadta. Az intézkedés megkezdésétől számítva körülbelül 2-4 perc múlva a helyszínre érkezett a BRFK Közrendvédelmi Főosztály Központi Gépkocsizó és Járőrszolgálati Osztályának egyik gépkocsizó járőrpárja, akiknek az intézkedést átadta. Az intézkedés során R. A. r. törm. jelen volt, az intézkedés alá vontakkal folyamatosan igyekezett beszélni, hogy a rendőri intézkedéshez való negatív hozzáállásukat enyhítse.

Az intézkedés megkezdését követően az egyik úr (55 év körüli, kb. 180 cm magas, vékony testalkatú) jelezte, hogy a sajtó munkatársa, amit sajtó igazolvánnyal alá is tudott támasztani. Sérelmezte, hogy akadályoztatva van munkájában. Ezzel kapcsolatban R. A. r. törm. elmondta, hogy nem kívánja feltartani, azonban szükséges, hogy a már megkezdett intézkedést megfelelően, szakszerűen végrehajtsa. A személyes adatok rögzítését, nyilvántartásokban történő ellenőrzését, valamint a ruházat-, és csomagátvizsgálást az egyenruhás állomány hajtotta végre.

A hölgy ruházatának és csomagjának átvizsgálását vele azonos nemű kollegina hajtotta végre. Az intézkedésről a BRFK RSZ Intézkedéstaktikai Osztály állománya kép- és hangfelvételt nem készített. Az utóbbi intézkedés befejezését követően a fent leírt intézkedésekben érintett személyek és néhány további személy, feltehetően ismerősök - összesen 8-10 fő - a Budapest Sz. utcában található K. nevű vendéglátó helyiséghez mentek. A vendéglátó előtt található asztaloknál beszélgettek. A vendéglátó egységet 10-15 perc elteltével, a korábbi intézkedésben érintettekből álló, 4-5 fős csoport hagyta el - a létszáma R. A. r. törm. nem emlékszik pontosan - és a Sz. utcán gyalogosan indultak el a H. tere irányába. B. Á. r. őrgy. úr azt az utasítást adta, hogy a fenti csoportot a BRFK Intézkedéstaktikai Osztály állományával - 3 fő - észrevehető módon kísérje.

A H. tere irányába sétáló csoportot, a Budapest F. erdősor és B. utca kereszteződésében szolgálatot teljesítő rendőr járőrpár megállította és intézkedés alá vonta. Az intézkedést nem R.A. r. törm. kezdeményezte, de az intézkedésnél jelen volt. Az intézkedéssel kapcsolatban azt tudja elmondani, hogy az intézkedés során érkezett a helyszínre további egy fő tiszthelyettes és egy fő rendőrtiszt a BRFK. állományából. A rendőrtiszt úr - szolgálati fellépés során kötelezően előírtakon túl - elmondta, hogy az intézkedésről a továbbiakban kép- és hangfelvételt készítenek. A hölgyek ruházat és csomag átvizsgálását velük azonos nemű kollegina hajtotta végre. Az egyenruhás, rendészeti állomány tagjai közül - akik az intézkedést tőle átvették - néhányukat látásból ismeri, néven nevezni őket azonban nem tudja. Az intézkedések végrehajtásának időpontjaira nem emlékszik.

3) Dr. M. Zs. r. őrnagy, osztályvezető jelentése szerint:

A rendelkezésére álló információk alapján megállapította, hogy H. L., K. L. és a panaszossal szemben intézkedő H. T. r. törm. és B. A. r. törm. a Budapest T. körúton 2015. április 12-én 16 óra 30 perc és 16 óra 55 perc között intézkedett.

Az Rtv. 30. §. (3) bekezdés 3) pontja, a 13. §. (1)-(2) bekezdése, valamint a Szolgálati Szabályzat 5. §. alapján intézkedésüket jogszerűen és szakszerűen kezdték meg, a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedtek, annak során mindvégig maradéktalanul érvényesültek az Rtv. 15. §. (1) és (2) bekezdésében foglalt arányossági követelmények.

Mivel H. T. r. törm. és B. A. r. törm. az intézkedés során rendészeti gyakorló egyenruhát viselt, az Rtv. 20. § (1) bekezdésének a) pontja alapján az egyenruhájuk és azon elhelyezett azonosító jelvényük igazolta őket. Az Rtv. 42. § (1) bekezdése alapján, a rendőrség a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, a környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról képfelvételt, hangfelvételt, kép- és hangfelvételt (a továbbiakban: felvétel) készíthet, azonban H. T. r. törm., illetve B. A. r. törm. az általuk lefolytatott rendőri intézkedés során felvételt nem készített. Az intézkedő rendőrök a Szolgálati Szabályzat 25. § (1) bekezdés harmadik mondatában előírt ellenőrzési kötelezettségüknek eleget tettek.

4) Cs. S. r. törm. és F. G. r. őrm. 2015. április 12-én kelt közös jelentése szerint:

2015. április 12-én 10 óra 00 perc és 21 óra 00 perc között biztosítási terv alapján láttak el az (...) vonulós rendezvény biztosítását a Budapest F.-erdősor és B. utca kereszteződésében.

Ennek során 18 óra 00 perckor észlelték, hogy felállítási helyüknél 5 személy tűnt fel, akik a vonulós rendezvény útvonala felé tartottak és rajtuk egységes feliratú póló volt, melyen a ” „Eleget bűnhódtunk, ti mikor fogtok” felirat szerepelt. A személyek közül négy fön fekete színű gyakorlónadrág volt és egyikük e mellé fekete színű gyakorlózubbonyt viselt. Ebből feltehető volt, hogy ők a rendezvény résztvevőivel ellentétes érzelmű személyek lehetnek. Emiatt az eligazításon meghatározottak szerint őket intézkedés alá vonták, megelőzendő a rendezvény megzavarását. Intézkedésüket a Szolgálati Szabályzat 5. § (1) bekezdésében foglaltak alapján kezdték meg, melynek során a kornak és napszaknak megfelelő köszönést követően, velük közölték az intézkedés okát és célját, nevüket és jelvéyszámukat. A fenti személyeket ezt követően személyi igazolványuk átadására szólították fel, melynek eleget tettek. Az egyik intézkedés alá vont személy a panaszos volt.

Ezt követően velük szemben ruházatátvizsgálást hajtottak végre, mely során náluk közbiztonságra különösen veszélyes eszköz, olyan tárgy, melynek birtoklása jogszerűtlen, nem került elő. A ruházatátvizsgálást az igazoltatott két női személlyel – így a panaszossal szemben is - szemben a BRFK KGJO állományába tartozó kolléganő hajtotta végre. A ruházatátvizsgálásról kamerafelvétel készült, a rendőrségnél rendszeresített kamerával. Az intézkedést követően az Rtv-ben és a Szolgálati Szabályzat 5. § (6) bekezdésében meghatározottak szerint az igazoltatott személyeket a panasztétel jogáról és módjáról tájékoztatták, melyet tudomásul vettek.

5) Az (...) rendezvény rendőri biztosításáról szóló rendőri jelentésből, a Testület csak a jelen panaszügy szempontjából releváns adatokat ismerteti.

15 óra 39 perckor K. jelentette, hogy bűnügyi információ alapján a W. utcánál megjelent egy ellentétes érzelmű 6 fős csoport, az ő igazoltatásuk folyamatban van.

16 óra 09 perckor R. jelentette, hogy az igazoltatott csoport 2 irányba fog szétválni. Őket közrendvédelmi állomány kíséri. K. utasította, hogy folyamatosan kísérjék őket. Ha csatlakozni akarnak a menethez, azonnal értesítsék a szervezőket, akadályozzák meg a csatlakozást.

17 óra 56 perckor K. jelentette, hogy a F. és a B. utca sarkán 5 főt igazoltatás alá vontak. Fekete ruhában, fekete oldalzsebes nadrágban vannak, a felirat a ruházaton a következő: "Eleget bűnhődtünk, ti mikor fogtok?" Rendező: K. től szervezőket kérek, hogy eldönthessék, hogy csatlakozhatnak-e a rendezvényhez. Az igazoltatás tartson ki addig, amíg a bűnügy odaér. Rendező küldi a bűnügyi egységet a helyszínre.

6) A fokozott ellenőrzés vonatkozásában a rendőrség mellékelte az azt elrendelő egyedi utasítást, amely szerint az Rtv. 30. § (3) bekezdése alapján Budapest egyes kerületei teljes területére fokozott ellenőrzést rendelt el a rendőrkapitány 2015. április 12-én 12 órától 2015. április 12-én 22 óráig.

A fenti jogszabályhely, továbbá a Szolgálati Szabályzat 26. § (1) bekezdése és 90. § (6) bekezdése alapján a fokozott ellenőrzést a következők szerint határozta meg. A feladat végrehajtásába beosztott rendőri állomány a fokozott ellenőrzés keretében figyelemmel kíséri a rendezvényekre érkezőket, valamint a helyszíneken tartózkodókat, megakadályozza az esetleges jogsértések kialakulását. Ennek keretében szűrőpróbaszerű igazoltatásokat, ruházat, csomag és járműátvizsgálást hajt végre.

A központi biztosításba beosztott egyenruhás rendőri állomány az Rtv. 13. § alapján, illetőleg kérésre közreműködik az esetlegesen megbomlott rend helyreállításában. Jogsértés esetében végrehajtja a szükséges intézkedést.

Az indokolás szerint a Budapest, Ü. úton található G. A.-ban 2015. április 12-én 16 óra 30 perctől kerül megrendezésre a F. TC – Ü. FC OTP Bank Liga NB I. labdarúgó-mérkőzés, amelyet az országos rendőrfőkapitány határozatával kiemelt biztonsági kockázatú sportrendezvénynek minősített. A labdarúgó-mérkőzés mellett ugyanezen időpontban a fent megjelölt helyszíneken több - a Gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény hatálya alá tartozó - rendezvény is megtartásra kerül.

7) A rendőrség mellékelte az adattárból történő lekérdezések listáját, amely alapján megállapítható, hogy a panaszos személyes adatainak lekérdezésére az első intézkedés során 15 óra 27 perckor került sor.

8) A rendőrség mellékelte az intézkedések helye közelében található térfelügyelő kamera felvételeit, azonban a felvételekből semmilyen információt nem sikerült szereznie a Testületnek, ami releváns lenne jelen panasz eljárás szempontjából, ezért a felvétel részletes ismertetésétől a Testület eltekint. A Testület ugyancsak eltekint a rendőrség által mellékelte azon iratok ismertetésétől, amelyek az (...) rendezvény szervezésével kapcsolatosak.

III.

A Testület megkereséssel fordult a Központi Nyomozó Főügyészség K.-i Regionális Osztályához, mivel a Testület tudomására jutott, hogy jelen panasz eljárás alapját képező rendőri intézkedéssel kapcsolatban büntető eljárás indult.

1) A panaszost a Központi Nyomozó Főügyészség K.-i Regionális Osztályán, 2015. augusztus 3-án, tanúként hallgatták ki, a jelen panasz eljárás alapját képező intézkedéssel kapcsolatban. A panaszos kihallgatásán az alábbiakról számolt be az ügyészségnek.

A panaszos kérdésre elmondta, hogy a B. Ny. Ü. megküldött 2015. április 21-én kelt általa írt feljelentésben foglaltakat változatlanul fenntartja, kéri azt vallomása részének tekinteni.

Kérdésre elmondta, hogy 2015. április 12-én egy baráti társasággal sétáltak Budapesten. Közülük név szerint csak H. L-t ismeri, a baráti társasághoz, mint az ő barátja csatlakozott. A panaszos emlékei szerint kb. öten-hatan lehettek, különösebb célja a találkozóknak nem volt, csak sétáltak a városba.

Elmondása alapján ő aznap nem akart Fradi meccsre vagy más sportrendezvényre menni, a többiektől a társaságban hallotta, hogy ők ilyesmit terveznek, de ebben nem tervezett részt venni. Elmondta, hogy a társasághoz tartozó V. M. nem rokona, csak a vezetéknevünk egyezik. Panaszos azt is elmondta, hogy V. M- mel már korábban is találkozott, de a társaság többi tagjával nem.

A panaszos elmondása alapján a velük szemben foganatosított első igazoltatásra, emlékei szerint, az A. utca egyik kereszteződésében került sor, ekkor még mindannyian együtt voltak. Azt nem tudta megmondani, hogy hány rendőr vett részt az intézkedésben. Sokan voltak, civil és egyenruhások is, de az biztos, hogy R. A. jelen volt.

Panaszos közölte, hogy az intézkedés során a személyi igazolványaikat kérték el, átvizsgálták a ruházatukat, valamint leellenőrizték a telefonjaik IMEI számát. A ruházat átvizsgálásra úgy került sor, hogy végigtapogatták a ruházatukat, valamint Panaszos esetében egy hölgy rendőr kipakolt a táskájából. Azt, hogy a többiekkel szemben miként zajlott az intézkedés, nem tudta megmondani, mert azt nem figyelte.

Tájékoztatása szerint vele szemben, illetve az első intézkedés alkalmával biztos, hogy a többiekkel szemben sem került sor, kényszerítő eszköz alkalmazására, így bilincselésre, vagy fizikai ellenállás megtörésére. Ilyesmire nem volt szükség, mivel önként alávetették magunkat az intézkedésnek. Panaszos elmondása szerint, az intézkedést magát az egyenruhás rendőrök foganatosították, legalábbis az a rendőrnő, aki a ruházat átvizsgálását végezte, biztos, hogy egyenruhás volt.

A panaszos kérdésre elmondta, hogy a velük szembeni intézkedés indokát különösebben nem jelölték meg a rendőrök, emlékei alapján annyit mondtak, hogy valami rendezvény miatt fokozott ellenőrzés van, és ezért szükséges az igazoltatásuk. Panaszos elmondta, hogy az intézkedéssel kapcsolatos panaszjogról a felvilágosítást megkapták, az intézkedést R. A. irányította, ő koordinálta a többiek tevékenységét.

A panaszos elmondása szerint, a rendőri intézkedést követően Panaszos, H. L-val a többiektől különválva folytatták az útjukat, amikor a T. körút sarkánál ismét intézkedés alá vonták őket, a már korábban említett R. A. és egy civil ruhás rendőr. A két intézkedés között negyed óra, 20 perc telhetett el, de az biztos, hogy a fél órán belül került rá sor.

A panaszos előadta, hogy az intézkedést ugyanazzal indokolták, mint az első esetben, tehát, hogy fokozott ellenőrzés van rendezvény miatt. Panaszos elmondta továbbá, hogy az intézkedést magát nem R. A. hajtotta végre, hanem az időközben odaérkező egyenruhás rendőrök. Ismételten sor került ruházat átvizsgálásra, az adataik rögzítésére, és ha jól emlékszik, a telefonjaikat is még egyszer leellenőrizték. Panaszos kérdésre elmondta, hogy a második intézkedés már nem tartott olyan sokáig, mint az első, kb. 30-45 perc lehetett, míg az

első alkalommal kb. egy órát vett igénybe.

A panaszos elmondása szerint, az első, illetve a második intézkedésnél a rendőrök nem tettek fel nekik kérdéseket arra vonatkozóan, hogy van-e náluk közbiztonságra veszélyes eszköz, illetve az úti céljuk felől sem érdeklődtek, vagy legalábbis nem emlékszik, hogy ilyesmit kérdeztek volna.

Panaszos elmondta, hogy a második igazoltatás után H. L.- val és az időközben hozzájuk csatlakozó V. M.- val a T. körút és Sz. utca sarkán beültek egy vendéglátó ipari egységbe, majd mikor innen elindultak, nem sokkal később a K. köröndön harmadszor is igazoltatták őket. Panaszos megjegyezte, a civil ruhás rendőrök végig követték őket, amíg az italukat fogyasztottuk, addig is ott álltak a sarkon, majd mikor elindultak, kissé lemaradva, de végig követték az útjukat. A kérdésre reagálva panaszos közölte, hogy a harmadik igazoltatást megelőzően ismét csatlakoztak hozzájuk a többiek, akiket szintén megállítottak korábban, csak velük szemben más helyszínen intézkedtek. Együtt folytatták az útjukat a K. k. irányába. A panaszos emlékezete szerint, csak V. M. vált le, mert ő elment másfelé.

A panaszos elmondta, hogy a harmadik igazoltatásnál az alap társaságból kb. öten voltak jelen. Korábban azért váltak külön, mert az igazoltatás után úgy gondolták, hogy így talán kevésbé szűrják a szemét a hatóságoknak. A megítélése szerint a viselkedésükben egyébként nem volt semmi feltűnő vagy kirívó. A harmadik intézkedésnél panaszos megkérdezte az egyik rendőrt, hogy minek köszönhetik a kitüntetett figyelmet, mire azt a választ kapta, hogy mindannyian fekete pólót viselnek, és ez túl egységes.

A panaszos elmondása szerint, a harmadik intézkedés elég rövid volt, kb. fél órát vett igénybe- Az intézkedés során ismét átvizsgálták a ruházatukat, illetve a személyes adataikat is felírták, arra nem emlékszik, hogy a telefonjaikat ekkor ellenőrizték-e vagy sem. Panaszos elmondta, hogy a civil ruhás rendőrök az intézkedések során azonosak voltak a második és a harmadik alkalommal, illetve őt a második és a harmadik alkalommal ugyanaz az egyenruhás hölgy vizsgálta át, de azt nem tudta megmondani, hogy az első igazoltatáshoz képest az egyenruhások közül kik voltak jelen a másodikonál és a harmadikonál, mivel először nagyon sok rendőr vette őket körül.

A panaszos kérdésre elmondta, hogy a velük szemben intézkedő rendőrök többsége normálisan viselkedett, megfelelő hangnemben, kulturáltan intézkedett. Panaszos szerint R. A. viselkedésében azon túl, hogy végig követte őket és többször intézkedést kezdeményezett velük szemben, kivétnivalót nem talált, végig normálisan viselkedett velük szemben.

A panaszos előadta, hogy nem elsősorban az intézkedés fogantatásának módja miatt élt feljelentéssel, hanem amiatt, hogy megítélése szerint indokolatlanul vonták őket ilyen rövid időközzel ennyiszor intézkedés alá, mivel a viselkedésük megítélése szerint erre semmiféle alapot nem adott.

A panaszos kérdésre elmondta, hogy a harmadik igazoltatást követően visszamentek ugyanabba a vendéglátó ipari egységbe, ahonnan azt megelőzően elindultak, majd onnan hazamentek. Újabb rendőri igazoltatásra már nem került sor velük szemben.

Végezetül elmondta, arról tudomásuk volt, hogy a környéken éppen az (...) rendezvény zajlik, de egyáltalán nem állt szándékukban azt semmilyen módon megzavarni. A panaszos

kérdésre elmondta, hogy bár fekete póló volt rajtuk, de a pólók különbözőek voltak, illetve L.-é és panaszosé azonos volt, de azokon antiszemita felirat vagy bármiféle önkényuralmi jelkép nem szerepelt. Arra már nem emlékszik, hogy a pólója hátulján milyen szöveg állt, de az biztos, hogy egy példabeszéd volt, az elején pedig az szerepelt, hogy „Mi bűnhódtünk vagy szenvedtünk már eleget, ti mikor fogtok? A rendőrök egyébként ezeket a feliratokat felírták maguknak. Ha Panaszos jól emlékszik elég részletesen leírták a kinézetüket, neki még a körme színét is rögzítették.

IV.

1) A Testület a panaszeljáráásban mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálásra terjed ki a hatásköre.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában, a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”. Az idézett rendelkezés értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházatsomagjármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fenti hatásköri rendelkezések alapján kijelenthető, hogy a Testület azon rendőri magatartások felülvizsgálatát végezheti el, amelyeket az Rtv. a IV.–VI. fejezeteiben szabályoz.

Mindezek alapján pusztán azért, mert a panaszos kíváncsi a róla készített videofelvételek és az RK lapok tartalmára nem végezhet adatgyűjtő tevékenységet. A Testület eljárása során, a történeti tényállás felderítése érdekében bekér bizonyos adatokat a rendőrségtől, azonban ennek az a legális célja, hogy a Testület teljesítse törvényi kötelezettségét, és felderítse a kérdéses panaszügyeket, amely nem szolgálhatja a panaszos kíváncsiságának kielégítését. A panaszos, amennyiben érdeklődik a róla tárolt személyes adatok felől, ilyen irányú igényét az adatkezelő, tehát jelen esetben a rendőrség irányába kell jeleznie. Amennyiben a panaszos a Testület eljárása során keletkezett iratokba, egyéb bizonyítási eszközökbe szeretne betekinteni, erre a Testület Ügyrendjében szabályozott módon van lehetősége.

A Testület a fentiek alapján a panaszos adatigényléssel kapcsolatos kérései tekintetében hatáskörének hiányát állapította meg.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, az XIII. cikkben foglalt tulajdonhoz, a VI. cikkben foglalt személyes adatok védelméhez, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

2) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vonták-e intézkedés alá.

a) A panaszossal szembeni első intézkedés vonatkozásában a Testület az alábbi megállapításokra jutott.

A panaszos beadványában az első intézkedéssel kapcsolatban előadta, hogy 2015. április 12-én 14 óra 30 perc körüli időpontban panaszos a barátaival sétált a D. utcában a K. körút irányába. A K. és A. utca között két civil ruhás rendőr állt eléjük, azzal, hogy fokozott ellenőrzés van a városban. Kérdésükre, hogy mi az oka ennek, csak ugyan azt hajtogatták, hogy „fokozott rendőri ellenőrzés” van elrendelve. Személyi igazolványaikat elkérték, majd hívták a BRFK állományaiba tartozó egyenruhásokat, akik mindenkinél ruházat átvizsgálást végeztek, de az intézkedések okát még mindig nem tudták meg. Később említették, hogy a „fekete egységes ruházat”, ami nem állja meg a helyét, mivel ugyan többen voltak feketében, de ez nem volt egységes. Velük, hölgyekkel szemben igen érdekesen jártak el. A táskáikból nem hagyták, hogy ők maguk pakoljanak ki. Ezek után a telefonokat akarták elkérni, hogy az IMEI számukat megnézhessék, amit úgy, csak bűncselekmény gyanúja miatt vehetnének el. A kényszerítő körülmények miatt – nem önkéntesen – beleegyeztek az IMEI számok közzétételébe. A panaszost és társait ennek során indokolatlanul hosszú ideig korlátozták mozgás szabadságukban. Kb. egy órai végzálás után engedték tovább őket.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a sérelmezett intézkedés napján és helyszínén fokozott ellenőrzést rendeltek el, mivel a kérdéses helyszínen, illetve ennek közelében valamint időben az (...) rendezvényt tartották meg, amelyre a gyülekezési jog alkotmányos keretei között került sor. A rendelkezésre álló információk alapján tartani lehetett attól, hogy ellentétes érzelmi csoportok meg kívánják zavarni a rendezvényt. A rendőrség rendelkezésére álló információk szerint – amely köztudomású információként is értékelhető a Testület álláspontja szerint – a rendezvény részvevőivel ellentétes érzelmi csoportok jellemzően fekete, bizonyos esetben katonai gyakorlóruházatra emlékeztető ruhadarabokat viselnek. A panaszos egy ilyen csoporttal vonult, ezért vonták intézkedés alá a csoportot.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

Az Rtv. 15. § szerint, a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség

biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

Az Rtv. 30. § (3) bekezdése szerint, a rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.

A Szolgálati Szabályzat 26. § (1) bekezdés szerint, a fokozott ellenőrzés összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatóság illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják.

A fent ismertetett történeti tényállási elemek valamint a vonatkozó jogszabályok alapján a Testület véleménye szerint megfelelő jogszabályi felhatalmazás alapján az arányosság elvét nem sértve vonták intézkedés alá a panaszost. A megismert körülmények alapján a Testület úgy döntött, hogy fennállt a szükséges fokú gyanú arra vonatkozólag, hogy a csoport, amelyben a panaszos tartózkodott provokációra, a rendezvény megzavarására készülhet. A Testület álláspontja szerint a rendezvény békés megrendezése érdekében, valamint a jogellenes cselekmények megelőzése miatt a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett a csoporttal szemben, amelyben a panaszos tartózkodott. A Testület figyelembe vette, hogy az általános intézkedési kötelezettséget keletkeztető Rtv. 13. §-on kívül az Rtv. 30. § külön felhatalmazást adott a rendőrség részére, ami alapján a rendezvényt veszélyeztető cselekmények megelőzését is szem előtt kellett tartani. A csoport, amelyben a panaszos is tartózkodott olyan külső megkülönböztető jegyekkel rendelkezett a rendőrség beszámolója szerint, ami felvetette az intézkedés szükségességét. A rendőrség érvelését a Testület a rendelkezésre álló iratok ismerete és a körülmények gondos értékelését követően elfogadta.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint az első intézkedést kellő jogalap birtokában kezdeményezték a rendőrök a panaszossal szemben, így ennek során nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

b) A második intézkedés vonatkozásában a Testület az alábbi megállapításokra jutott.

A panaszos beadványában arról számolt be, hogy a további rendőri jogsértések, atrocitások elkerülése végett nem folytatták közösen az útjukat. A panaszos másodmagával indult el a K. utcán az A. út irányába. Azonban mindkettőjüknek feltűnt, hogy az előbbi civil ruhás rendőrök követik őket kis távolságból. A K. utcánál kifordultak a T. körútra és haladtak tovább az A. út irányába, említett civil ruhás, hogy személyi igazolványt kérnek igazoltatás céljából. Kérdésükre továbbra is az volt a válasz, hogy „fokozott ellenőrzés” van. Ismét hívták az egyenruhás rendőröket, míg a D. E. utca és T. körút sarkánál 15 óra 30 perc körül ismét eléjük vágott a két rendőröket és újból ruházatátvizsgálás és a telefonok IMEI számának felírása történt. Az intézkedőket külön fel kellett szólítani, hogy hozzájuk, hölgyekhez hívjanak hölgy rendőrt, közben ugyanis két régi ismerőst is megállítottak, akiket az előző helyszínen már igazoltattak. Egyik barátjuk épp arra járt, őt is megállították: fekete póló volt rajta. Itt kb. 45 percet tartották fel.

A Testület rendelkezésére álló rendőrségi iratok tanúsága szerint R. A. r. ftörm. az intézkedést követően a csoportot kisebb követési távolságból kísérték. A csoport tagjai feltehetően

érzekelve a rendőri kísérést 2 fős párokra oszlottak. R. A. r. ftörm. egy kétfős csoportot követett a továbbiakban – a Testület megítélése szerint feltehetően a panaszt és egy másik személyt – A panaszos és másik személy a helyszín felé közeledett, ahol az (...) rendezvény éppen áthaladt. Ezért, elkerülendő a rendezvény megzavarását, a panaszt és s másik személyt újra intézkedés alá vonták.

A Testület jelen állásfoglalás IV. rész 2) a) pontban felhívott jogszabályi rendelkezéseken túl figyelembe vette az Emberi Jogok Európai Bíróságának esetjogában kikristályosodott azon elv fényében, amely szerint az államnak pozitív kötelezettsége áll fent a békés gyülekezések külső támadásoktól való megvédésére (Plattform „Ärzte für das Leben” kontra Ausztria, 10126/82. sz. ügy, 32. §)

A Testület álláspontja szerint, a megismert körülmények alapján fennállt a szükséges mértékű gyanú, hogy a panaszos és társa a békés rendezvény megzavarására készül, és mivel azon az útszakaszon tartózkodtak, ahol akkor a rendezvény átvonult, fennállt a rendezvény közvetlen és azonnali veszélyeztetettsége.

Mindezek alapján a panaszos intézkedés alá vonása, időleges visszatartása annak érdekében, hogy a panaszos ne veszélyeztesse, egy békés rendezvény lebonyolítását nem sérti a panaszos személyi szabadságát és tisztességes eljáráshoz való jogát.

c) A harmadik intézkedés vonatkozásában

A panaszos beadványában arról számolt be, hogy a második intézkedés után átmentek a Sz. utcába, ahol betértek egy hűtőre az ottani vendéglátó helyiségbe. A civil ruhás rendőrök a túloldalról figyelték őket. A hűtő elfogyasztása után tovább indultak a K. k. irányába, ahol végig a rendőrök kíséretében voltak. Amikor elértek a K. k. és a B. utca sarkához, minden kezdődött előlről, de itt már kértek kamera felvételt is. Ez az igazoltatás kb. ismét 45 percig tartott.

A Testület rendelkezésére álló rendőrségi iratok tanúsága szerint, a második intézkedést követően a panaszos és még néhány személy összesen 8-10 fő egy vendéglátó helyiséghez mentek. Ezután R. A. r. ftörm. arra kapott utasítást, hogy a panaszt és még két főt észrevehető módon kísérje, az említett rendezvény biztonsága érdekében. Harmadszor egy szolgálatát teljesítő járőrpár vonta intézkedés alá a panaszt. Az intézkedést nem R. A. r. ftörm. kezdeményezte, de az intézkedésnél jelen volt.

Jelen állásfoglalás IV. rész 2) a-b) pontjaiban megismert történeti tényállás, a jogszabályi környezet és az Emberi Jogok Európai Bíróságának vonatkozó esetjoga ismeretében a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a harmadik intézkedés vonatkozásában nem állt fenn, olyan körülmény, ami indokolta volna az intézkedés megkezdését, mivel a jelen állásfoglalás IV. rész 2) b) pontjában leírt rendezvény közvetlen és azonnali veszélyeztetésének lehetősége a rendelkezésre álló adatok szerint nem állt fenn, ugyanis bár a panaszos és társai követték a rendezvény vonulását, azonban nem tartózkodtak a rendezvény közvetlen közelében, továbbá a panaszos rendőri kíséret, kontroll mellett haladt. A Testület ehelyütt megjegyzi, hogy a kísérés önmagában a megismert körülmények és jogszabályi környezet alapján nem sérti a panaszos alapvető jogát.

Habár az Rtv. 30. § szerinti rendezvény veszélyeztetése jogszabályilag alátámaszthatta volna az intézkedés megkezdését, a folyamatos rendőri kísérés és a rendezvény közvetlen és azonnali veszélyeztetésének hiánya - a rendezvény akkor nem azon a helyszínen haladt át - sértette az Rtv. 15. § szerinti arányosság elvét.

A Testület számos alkalommal kifejtette: a rendőrség alapjogvédelmi kötelezettségéből következik, hogy tevékenységét olyan módon kell megszerveznie, amely a cél elérése mellett a lehető legkisebb mértékben korlátozza az intézkedéssel érintett személyek jogait. Amennyiben nem így jár el, akkor az alapjogsértés akkor is megállapítható, ha az nem róható fel az egyes eljáró rendőröknek.

Azt, hogy az intézkedést egy járőrpár kezdeményezte és nem a panaszost követő R. A. r. ftörm. a Testület nem tudta figyelembe venni, mivel egyrészt a Testület a rendőrség, mint szerv felelősségét vizsgálja, nem egyes rendőrökét másrészt pedig a látható rendőri kísérés és a korábbi intézkedéseknél jelen lévő rendőr szintén biztosíthatta volna azt, hogy ne vonják intézkedés alá a panaszost.

A Testület álláspontja szerint a harmadik intézkedés megkezdése sértette a panaszos személyi szabadsághoz és tisztességes eljáráshoz való jogát.

d) A panaszos sérelmezte az intézkedések időtartamát, amelynek vizsgálata során a Testület az alábbi megállapításokra jutott.

Az Rtv. 15. § szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

Tehát az Rtv. 15. § szerinti arányosság követelményének a rendőri eljárás minden szakaszában, aspektusában, így az intézkedés időtartama körében is érvényesülnie kell. Mindezek alapján a Testület vizsgálta, hogy az intézkedések nem tartottak-e aránytalanul hosszú ideig.

Az első intézkedés vonatkozásában a Testület megállapította, hogy maga az intézkedés a panaszos által előadottaktól - amely szerint az intézkedés 1 óra hosszúságú volt - eltérően 40 perc körüli időtartamú lehetett. Az adattárból történő lekérdezés az első intézkedés során 15 óra 27 perckor történt, a rendezvény biztosításáról szóló jelentés szerint pedig 16 óra 9 perckor vált szét az a csoport, akit intézkedés alá vontak. A beadványból illetve a rendőrségi iratokból egybehangzóan megállapítható, hogy a panaszost egy csoport tagjaként vonták intézkedés alá, amely csoport 6 főből állhatott. Figyelembe véve a csoport létszámát és az igazoltatás, a ruházat- és csomagátvizsgálás valamint a szükséges tájékoztatások megadását a Testület álláspontja szerint az intézkedés nagyjából 40 perces hosszúsága nem sértette a panaszos alapvető jogát.

A második intézkedés vonatkozásában a panaszos úgy nyilatkozott, hogy az 45 perc időtartamú lehetett. A rendőrségi iratok tanúsága szerint 16 óra 30 perc és 16 óra 55 perc között intézkedtek a panaszossal szemben. A Testület a rendelkezésére álló adatok alapján a panaszosi és a rendőrségi nyilatkozatok közötti ellentétet nem tudta feloldani. A Testület

megjegyzí továbbá, hogy álláspontja szerint a panaszos visszatartása addig lehet arányos, amíg a rendezvény a közvetlen közeléből elhalad. A Testület ugyanakkor ezen időtartam vonatkozásában sem rendelkezik pontos információval. Mindezek alapján a Testület a második intézkedés vonatkozásában úgy döntött, hogy nem megállapítható az alapjogsérelem az intézkedés időtartama vonatkozásában.

A harmadik intézkedés megkezdését a Testület eleve alapjog sértőnek találta, ezért az időtartam vonatkozásában főszabály szerint nem végezne külön vizsgálatot. Jelen ügyben azonban szükségesnek tartja külön kimondani az intézkedés időtartamának alapjog sértő voltát is, mivel a Testület rendelkezésére bocsátott rendőrségi iratokban - az (...) rendezvény rendőri biztosításáról szóló rendőri jelentés lásd jelen állásfoglalás II. rész 5) pont - a harmadik intézkedés vonatkozásában olyan utasítás olvasható, miszerint „az igazoltatás tartson ki addig, amíg a bűnügy odaér”.

Az ilyen tartalmú utasítás szöges ellentétben áll az arányosság elvével, mivel az igazoltatásnak, addig kell tartania, amíg a rendőr megállapítja az intézkedés alá vont személyes adatait, nem addig, amíg bárki odaér a helyszínre. A Testület megállapítása szerint az igazoltatást a harmadik intézkedés során nem legális céljának megfelelően használta a rendőrség. A bűnügy kiérkezésének bevárását önmagában szintén nem tartja indokoltnak a Testület, hiszen bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja a rendelkezésre álló adatok szerint nem merült fel.

A Testület véleménye szerint az első intézkedés vonatkozásában nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A második intézkedés vonatkozásában a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme nem megállapítható. A harmadik intézkedés vonatkozásában az intézkedés megkezdése eleve alapjog sértő volt a Testület álláspontja szerint, azonban a rendőri jelentésben feltüntetett utasítás – miszerint az igazoltatásnak a bűnügy kiérkezéséig ki kell tartania – miatt a Testület az intézkedés időtartama vonatkozásában külön is megállapítja az arányosság elvének és ennek következtében a panaszos alapvető jogának sérelmét.

3) Az igazoltatás és a ruházátvizsgálás vonatkozásában a Testület a következő megállapításokra jutott.

a) A panaszossal szemben foganatosított első intézkedés vonatkozásában.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Az Rtv. 30. § (3) bekezdése szerint, a rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.

A Szolgálati Szabályzat 26. § (1) bekezdés szerint, a fokozott ellenőrzés összehangolt és koncentrált rendőri szolgálati tevékenység, amelynek során a rendőrhatalóság illetékességi területét vagy annak egy részét lezárják, és az ott tartózkodókat igazoltatják.

Mint ahogy a Testület jelen állásfoglalás IV. rész 2) a) pontjában megállapította, megfelelő jogalappal, az intézkedés megkezdéséhez szükséges gyanú alapján vonták intézkedés alá a panaszost. A rendőrség mellékelte a Testület részére az intézkedés időpontjában és helyén elrendelt fokozott ellenőrzés elrendeléséről szóló határozatot, ami alapján az igazoltatást és a ruházatátvizsgálást megfelelő jogalappal hajtotta végre a rendőrség, ezért nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez és tisztességes eljáráshoz való joga, mivel az intézkedés alá vonással egyidejűleg az igazoltatáshoz és ruházatátvizsgáláshoz szükséges jogalap, gyanú is fennállt, amely az intézkedés alá vonáshoz hasonlóan nem sértette az arányosság elvét.

A Testület álláspontja szerint a panaszossal szemben fogatosított igazoltatás és ruházatátvizsgálás nem sértette a panaszos személyes adatok védelméhez és emberi méltósághoz való jogát

b) A panaszossal szemben fogatosított második és harmadik intézkedés vonatkozásában a Testület külön vizsgálta az igazoltatás és a ruházatátvizsgálás jogalapját illetve arányosságát.

A második és harmadik intézkedés során fogatosított igazoltatás és a ruházatátvizsgálás jogalapja a megismert körülmények és jogszabályok alapján hasonlóan az első intézkedésnél megállapítottakra – lásd jelen állásfoglalás IV. rész 3) a) pont – a második és harmadik intézkedéskor is fennálltak, azonban mivel viszonylag rövid időn belül került sor ezekre az intézkedésekre a Testület vizsgálta, hogy a sorozatos intézkedések megfeleltek-e az Rtv. 15. § szerinti arányosság elvének.

A Testület leszögezi, hogy mivel a harmadik intézkedés vonatkozásában magát a panaszos intézkedés alá vonását is alapjogot sértőnek minősítette, ezért az ezen intézkedés során fogatosított igazoltatás, ruházatátvizsgálás eredendően alapjog sértő. Mindezek alapján mélyrehatóbb vizsgálatot a Testület a második intézkedés vonatkozásában végzett.

A második intézkedés vonatkozásában a Testület jelen állásfoglalás IV. rész 2) b) pontjában megállapította, hogy a békés rendezvény veszélyeztetésének elkerülése végett a rendőrség megfelelő jogalappal akadályozta, tartotta vissza a panaszost a rendezvénytől, amíg a kérdéses útszakaszon a rendezvény átvonul. Mindezek alapján önmagában az, hogy a rendőrség megállította a panaszost, esetleg érdeklődik úti célja iránt és amennyiben indokoltnak tartja, más irányba tereli a panaszost nem minősül alapjog sértő eljárásnak. Azt azonban indokoltnak tartotta vizsgálni a Testület, hogy attól függetlenül, hogy a jogszabályi felhatalmazása megvolt a rendőrnek az igazoltatást, ruházatátvizsgálást fogatosítani, azoknak egymást követő többszöri fogatosítása nem sértette-e az arányosság elvét.

A Testület ennek vizsgálata során arra a megállapításra jutott, hogy a második intézkedés előtt a panaszos és a vele tartózkodó személy folyamatos rendőri kíséret alatt volt, ami alatt az őket követő rendőr nem tapasztalt olyan körülményt, - legalábbis ilyenről nem számolt be – ami indokolta volna a panaszos ruházatának, csomagjainak újbóli átvizsgálását. A panaszos személyazonosságának újbóli megállapítása, ugyancsak nem volt indokolt, mivel azt az intézkedést fogatosító rendőr jelenlétében állapították meg az első intézkedés folyamán, így az ismert volt a rendőr előtt. A rendőri iratok maguk számolnak be arról, hogy a panaszos

igazoltatása és ruházatátvizsgálása feltartóztató célzatú volt, ami nem áll összhangban az intézkedések legális céljával, mivel az igazoltatásnak a személyazonosság megállapítása, a ruházatátvizsgálásnak pedig az esetleges közveszélyes tárgyak fellelése a legális célja, nem pedig a feltartóztatás. Mindezek alapján a Testület arra a megállapításra jutott, hogy a panaszos másodszori igazoltatása és ruházatátvizsgálása sértette az Rtv. 15. § szerinti arányosság elvét.

A Testület álláspontja szerint a panaszos másodszori és harmadszori igazoltatása valamint ruházatátvizsgálása sértette a panaszos alapvető jogát.

c) A panaszos külön sérelmezte a ruházatátvizsgálás kivitelezésének módját. A Testület indokoltnak tartotta a panasz ezen részét külön alpontban vizsgálni.

A ruházatátvizsgálás kivitelezésének módját az Rtv. 31. § (2) bekezdés szabályozza, amely szerint, a ruházat átvizsgálását - halaszthatatlan eset kivételével - az intézkedés alá vonttal azonos nemű személy végezheti. Az intézkedés nem történhet szemérem sértő módon.

A panaszos beadványában előadta, hogy az első ruházatátvizsgálás során a rendőrök érdekesen jártak el, nem engedték, hogy táskájukból saját maguk pakoljanak ki. A második ruházatátvizsgálás során, pedig külön fel kellett szólítani a rendőröket, hogy hívjanak hölgy rendőrt a ruházatátvizsgálás foganatosítására.

A Testület rendelkezésére álló rendőrségi iratok tanúsága szerint a rendőrség mindhárom alkalommal a jogszabályoknak megfelelően azonos nemű személlyel hajtatta végre a ruházatátvizsgálást.

A panaszos kihallgatása során előadta, hogy hölgy személy végezte a ruházatátvizsgálást, így a rendőrség tényelődésével egyező körülményekről számolt be annak kivitelezése kapcsán. A ruházatátvizsgálást a hölgy rendőr a ruházat tapogatásával hajtotta végre. A panaszos által kifogásolt csomagátvizsgálást illetően pedig a Testület jelzi, hogy annak éppen az a lényege, hogy a csomag tartalmát kívánja a rendőrség ellenőrizni, amelyet egyféle módon kipakolással lehet végrehajtani. Ezen körülményekre figyelemmel a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem sérült a panaszos emberi méltóságához való joga a ruházatátvizsgálás kapcsán, valamint a csomagátvizsgálás módja nem sértette a panaszos tulajdonhoz fűződő alapvető jogát.

Mindezek alapján a ruházatátvizsgálás kivitelezése nem sértette a panaszos emberi méltóságához való jogát, valamint a panaszos csomagjának átvizsgálása nem sértette a panaszos tulajdonhoz fűződő alapvető jogát.

4) A Testület ezt követően vizsgálta, hogy megfelelő joggalappal rögzítették-e a panaszos személyes adatait RK lapon.

Az Rtv. 29.§ (3) bekezdése szerint „ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják, az igazoltatás során rögzíteni kell az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és számát, az igazoltatás helyét, idejét és okát – valamint az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott felkérés [a lakcím/tartózkodási hely igazolása] teljesítése esetén – az igazoltatott személy lakóhelyét, tartózkodási helyét”.

A Szolgálati Szabályzat 25. § (2) bekezdése alapján az igazoltatás során meg kell állapítani az igazoltatott személyazonosságát, és – akinél ez a további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják – az igazoltató lapon rögzíteni kell az igazoltatottnak az Rtv. 29. § (8) bekezdése szerinti személyazonosító adatait, az igazolványának sorozatát és számát, valamint az igazoltatás helyét, idejét és okát.

Az Rtv. 29. § (8) bekezdés alapján személyazonosító adaton az érintett személy nevét, születési helyét, születési idejét és anyja születési családi és utónevét kell érteni.

A Testület több korábbi állásfoglalásában rögzítette [lásd pl. a 213/2009 (VII.8.) számú állásfoglalást)], hogy amennyiben a rendőrség a lekérdezésre tekintettel rögzíti az adatokat (annak érdekében, hogy utóbb nyomon követhető legyen, hogy melyik rendőr és milyen célból kezdeményezett lekérdezést), úgy az adatrögzítés nem tekinthető alapjogsértőnek, mivel ilyen esetben az adatrögzítés az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 14. és 15. §-ában foglalt jogosultságok érvényesítéséhez szükséges. (A 14. § szerint az érintett kérelmezheti az adatkezelőnél tájékoztatását személyes adatai kezeléséről, a 15. § (1) bekezdése értelmében pedig az érintett kérelmére az adatkezelő tájékoztatást ad az érintett általa kezelt adatairól, azok forrásáról, az adatkezelés céljáról, jogalapjáról, időtartamáról.)

A Testület jelen állásfoglalás IV. rész 3) a-b) pontokban leírtak alapján a panaszos igazoltatását jogszerűnek találta, az igazoltatással összefüggésben – a fenti jogszabályoknak megfelelően – történő adatrögzítéssel kapcsolatban szintén arra a megállapításra jutott, hogy az nem jelentette a panaszos személyes adatai védelméhez fűződő jogának megsértését.

5) A Testület külön vizsgálta a panaszos telefonja IMEI számának rögzítését.

A rendőrség álláspontja szerint a telefonok IMEI számának rögzítésére a ruházat és csomag átvizsgálás keretében került sor, amelynek célja szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetéséhez szükséges eszköz felkutatása volt. Ezért volt szükséges az IMEI számok regisztrálása és körözési rendszerben való ellenőrzésére.

Az Rtv. 29. § (6) bekezdése alapján a rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.

Az Rtv. 30. §-ának már idézett (3) bekezdése szerint a rendőrség jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.

A Testület fentiekben már megállapította, hogy a fokozott ellenőrzésre vonatkozó törvényi rendelkezések alapján a rendőrök a panaszossal szembeni első intézkedés során kellő jogalap birtokában igazoltatták a panaszoszt, úgyszintén kellő jogalappal rendelkeztek a ruházat- és csomagátvizsgálásra is. Az Rtv. 30. §-ának rendelkezései – és az annak alapján kiadott egyedi

utasításban meghatározott célok – azonban csak a közbiztonságra veszélyes tárgyak felkutatását teszik lehetővé, a mobiltelefon azonban ilyennek semmiképpen sem tekinthető.

Ugyancsak nem fogadható el a telefonok ellenőrzésének jogalapjaként a konkrét esetben az Rtv. 29. §-ának (6) bekezdésére való hivatkozás sem, mert a ruházat- és csomagátvizsgálásra való felhatalmazás nem terjed ki egy szokásos használati tárgy – időleges – elvételére és adatainak rögzítésére.

Amennyiben a panaszossal szemben felmerült volna bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja, úgy személyi szabadságot korlátozó intézkedés egyidejű foganatosítása mellett, sor kerülhetett volna a megfelelő jogszabályi rendelkezések alapján valamely tárgy – adott esetben a mobiltelefon – visszatartására, lefoglalására, majd az adatainak rögzítésére, azonban a panaszossal szemben ilyen cselekmény elkövetésére vonatkozó megalapozott gyanú nem merült fel. Mindezek alapján a Testület nem fogadja el a rendőrség által előadottakat az IMEI számok rögzítését illetően.

Ezért megállapítható, hogy a panaszos mobiltelefonja adatainak megismerése és rögzítése jogszerűtlenül történt, ami a panaszos tisztességes eljáráshoz és személyes adatai védelméhez való jogának sérelmét eredményezte.

6) A panaszosról készített videofelvétel vonatkozásában a Testület az alábbi megállapításokra jutott.

Az Rtv. 42. § szerint „a rendőrség a rendőri intézkedéssel, illetve az ellátott szolgálati feladattal összefüggésben az intézkedéssel érintett személyről, a környezetéről, illetőleg a rendőri intézkedés szempontjából lényeges körülményről, tárgyról képfelvételt, hangfelvételt, kép- és hangfelvételt (a továbbiakban: felvétel) készíthet”.

A hivatkozott jogszabályhely (6) bekezdése ad eligazítást abban a kérdésben, hogy mely törvényes célokra használhatóak fel a rendőrségi felvételek: az a) pont szerint az (1) bekezdés alapján készített felvétel, illetve az abban szereplő személyes adat „csak a rögzítés helyszínén elkövetett bűncselekmény, szabálysértés vagy a közlekedés szabályainak megsértése miatt indult büntető-, szabálysértési vagy más hatósági eljárás során, körözött személy vagy tárgy azonosítása vagy a rendőri intézkedés jogszerűségének közigazgatási eljárásban történő vizsgálata céljából, illetve az érintett személy jogainak gyakorlása érdekében használható fel”.

A Testület korábbi állásfoglalásaiban is kifejtette már álláspontját, miszerint egyértelmű, hogy a felvételek készítése során ezen célokra, továbbá a személyes adatok védelméről és a közérdekű információk nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 5. §-ában foglalt célhoz kötöttség – alkalmasság, feltétlen szükségesség, arányosság – elvére figyelemmel kell eljárni. Az Avtv-t időközben az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény hatályon kívül helyezte, azonban a jogszabály 4. §-a az adatkezelés elveit az Avtv. hivatkozott rendelkezéseivel megegyezően határozza meg. A fentiekben kifejtettek következnek az Rtv. 11. § (1) bekezdéséből, amely szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni. A felvételkészítés, mint rendőri intézkedés kapcsán érvényesül ezen túlmenően az Rtv. 15. §-a is („a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”), amely szintén a törvényes céllal arányos rendőri tevékenység követelményét tételezi.

Az adatvédelmi biztos az 502/P/2008. számú ügyben rögzítette azon megállapítását, miszerint a jogszerű rendőrségi kamerahasználat feltétele, hogy a törvényi felhatalmazás köre mellett a rendeltetésszerű használatra is ügyeljenek, hiszen csak így felelhet meg a felvétel készítés által megvalósított alapjog-korlátozás a célhoz kötöttség és arányosság elvének.

Megállapítható, hogy a sérelmezett intézkedések folyamán a panaszos jelezte, hogy panasszal kíván élni. Mindezek alapján az intézkedés rögzítése a későbbi panasz eljárás kivizsgálásának szempontjából indokolható, mivel a rendőrség előtt folyó panasz eljárás a rendőri intézkedés jogszerűségének közigazgatási eljárásban történő vizsgálatának minősül.

A Testület megjegyzi továbbá, hogy a panaszos beadványa önmagának ellentmondó, mivel egyfelől sérelmezi a videofelvétel elkészítését, ugyanakkor ugyanezen beadványban úgy is nyilatkozik a panaszos, hogy a harmadik intézkedésnél már kérték a kamera felvétel elkészítését.

A Testület meglátása szerint nem állítható, hogy a rendőrségi felvétel-készítés eleve indokolatlan lett volna, így az önmagában – megfelelő jogalap birtokában – nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapjogát.

7) A panaszossal szembeni szolgálati fellépés és tájékoztatást illetően a Testület az alábbi megállapításokra jutott.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdés szabályozza a rendőri intézkedés alakiságát, amely szerint „a rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.”

A Szolgálati Szabályzat 5. § (1) bekezdése tovább pontosítja az Rtv-ben meghatározottakat. Eszerint „az intézkedést a rendőr - az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően - a napszagnak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja.”

A panaszos beadványában úgy nyilatkozott, hogy kérdésükre, hogy mi az oka az intézkedésnek, csak ugyan azt hajtogatták a rendőrök, hogy „fokozott rendőri ellenőrzés” van elrendelve. Az intézkedő rendőrök nem tettek említést arról, hogy bármely jogszabályba ütköző szabálysértés, illetve bűncselekmény elkövetésével kívánnák gyanúsítani a panaszost. Ezért a személyes adatai ismeretlen okból és céllal történő rögzítését jogsértőnek tartja.

A panaszos ugyancsak nem kapott tájékoztatást a rendőrség részéről, hogy milyen jogalappal rögzítették személyét (is) a rendőrök videó kamerával.

A Testület rendelkezésére álló rendőrségi iratok szerint az első két intézkedés megkezdésekor az intézkedő rendőr polgári öltözetet viselt. Szolgálati igazolványukat látható módon nyakukban felfüggesztett helyzetben viselték. Az intézkedő rendőr a napszagnak megfelelően

köszönt, bemutatkozott, közölte nevét, rendfokozatát, jelvéyszámát – szolgálati igazolványát felmutatva. Közölte, hogy fokozott ellenőrzés van elrendelve, amely keretében a személyazonosítás és a körözési nyilvántartásokban történő ellenőrzésen túl ruházat és csomagátvizsgálás is történik. Az intézkedő rendőr ezentúl közölte a panasztételi lehetőségeket is. Az intézkedő rendőr többször elmondta, hogy mire kell a panaszosnak számítania az intézkedés folyamán, hogyan kerül végrehajtásra az intézkedés. A feltett kérdésekre válaszolt. A telefon IMEI számának rögzítésekor is tájékoztatást adott, hogy arra a tárgyköörzésben történő ellenőrzés miatt van szükség. A harmadik intézkedés vonatkozásában megállapításra került, hogy azt nem az a rendőr kezdeményezte, aki az előző két intézkedés, azonban ezen intézkedés során is a rendelkezésre álló adatok szerint sor került az intézkedést megkezdő rendőrök részéről a napszaknak megfelelő köszönésre, az intézkedés okának és céljának az intézkedő rendőr nevének és jelvéyszámának közlésére valamint a panasztételi lehetőségről való tájékoztatásra.

A panaszos és a rendőrség által előadottak egymásnak ellentmondóak, amely ellentmondást a Testület rendelkezésére álló bizonyítási eszközökkel nem tudott feloldani.

A Testület álláspontja szerint a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme a szolgálati fellépéssel összefüggésben nem megállapítható.

V.

A Testület a panaszos adatigényléssel kapcsolatos kérései tekintetében hatáskörének hiányát volt kénytelen megállapítani.

A Testület álláspontja szerint az első intézkedést kellő jogalap birtokában kezdeményezték a rendőrök a panaszossal szemben, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A Testület a panaszossal szemben foganatosított második intézkedés vonatkozásában arra a megállapításra jutott, hogy a panaszos intézkedés alá vonása, időleges visszatartása annak érdekében, hogy a panaszos ne veszélyeztesse, egy békés rendezvény lebonyolítását nem sérti a panaszos személyi szabadságát és tisztességes eljáráshoz való jogát. A panaszossal szemben foganatosított első rendőri intézkedés vonatkozásában a Testület álláspontja szerint az igazoltatás és ruházatátvizsgálás nem sértette a panaszos személyes adatok védelméhez valamint emberi méltósághoz való jogát. A panaszos személyes adatainak RK lapon történő adatrögzítésével kapcsolatban szintén a megállapításra jutott a Testület, hogy a jogszerűen foganatosított igazoltatás során az nem jelentette a panaszos személyes adatai védelméhez fűződő jogának megsértését. A Testület meglátása szerint nem állítható, hogy a rendőrségi felvétel-készítés eleve indokolatlan lett volna, így az önmagában-megfelelő jogalap birtokában – nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapjogát. A Testület álláspontja szerint a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme a szolgálati fellépéssel összefüggésben nem megállapítható.

Ugyanakkor a Testület álláspontja szerint a harmadik intézkedés megkezdése – a folyamatos rendőri kísérés mellett - sértette a panaszos személyi szabadsághoz és tisztességes eljáráshoz való jogát. A harmadik intézkedés vonatkozásában az intézkedés megkezdése eleve alapjog sértő volt a Testület álláspontja szerint, azonban a rendőri jelentésben feltüntetett utasítás – miszerint az igazoltatásnak a bűnügy kiérkezéséig ki kell tartania – miatt a Testület az intézkedés időtartama vonatkozásában külön is megállapítja az arányosság elvének és ennek következtében a panaszos alapvető jogának sérelmét. A Testület álláspontja szerint a panaszos másodszori és harmadszori igazoltatása valamint ruházatátvizsgálása sértette a panaszos

alapvető jogát. A panaszos mobiltelefonja adatainak megismerése és rögzítése jogszerűtlenül történt, ami a panaszos tisztességes eljáráshoz és személyes adatai védelméhez való jogának sérelmét eredményezte.

A megvalósult alapjogsértés a Testület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltta tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület az Rtv. 93. §-ának (6) bekezdése szerint a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2016. február 25.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET